

srities. Vygaudas Ušackas pabrėžė tam tikrą strateginę šio eksklavo svarbą Europos Sąjungai bei galimybę (žinoma, didžia dalimi priklausančią nuo Rusijos valdžios valios ir sprendimų) ateityje sukurti pastovias, abipusiai naudingas bendradarbiavimo formas su artimiausiais (išsiplėtusiai Europos Sąjungai) Rusijos regionais.

Antrąją konferencijos dieną didelio susidomėjimo ir kontrargumentų sulaukė dr. Joso Verbeeko pranešimas. Buvo teigiama, jog Lietuva iš esmės nėra pasirengusi narystei ES, jog šalies ekonomikai reikalingi esminiai struktūriniai pokyčiai, nes priešingu atveju, ir toliau išlaikant valiutų valdybos modelį, ekonominis nuosmukis bus neišvengiamas. Lietuvos einamosios sąskaitos deficitas, lyginant su kitomis pasaulio valstybėmis, jau dabar vienas didžiausių, „antrojo Telekomo“ Lietuva neturi, nemaža priklausomybė nuo krizę išgyvenančios Rusijos rinkos, žemės ūkio sektorius, lyginant su išsivysčiusių Vakarų valstybių vidurkiu, pernelyg didelis, šalies pramonė auga lėtai ir t. t. O atsižvelgiant į tai, jog Lietuvos Vyriausybė ilgalaikės ekonominės strategijos taip pat neturi, aukštų valstybės pareigūnų pasisakymai apie palaipsniui „gerėjančią ekonominę situaciją“ yra trumparegiški, ir Lietuva dar ilgai nepajėgs atsilaikyti prieš konkurencinį ES spaudimą.

Dėl papildomos informacijos apie konferenciją „Baltijos šalių integracija į Europos Sąjungą: Lietuvos atvejis“ ir joje skaitytų pranešimų prašome kreiptis į Europos integracijos studijų centrą (J. Tumo-Vaižganto 2-216, 2600 Vilnius; tel.: 620 684).

ŽIVILĖ BIELIŪNAITĖ

VILNIAUS UNIVERSITETO IR KALININGRADO VALSTYBINIO UNIVERSITETO BENDRADARBIAVIMO SUTARTIS

Vilniaus universiteto Tarptautinių santykių ir politikos mokslų instituto dėstytojų ir studentų delegacija 1999 m. balandžio 1-2 dienomis lankėsi Kaliningrado valstybiniame universitete. Svarbiausias vizito tikslas buvo pasirašyti Kaliningrado valstybinio universiteto ir Vilniaus universiteto bendradarbiavimo sutartį, aptarti konkrečias bendradarbiavimo priemones 1999-2000 m. Be to, kelionė buvo reikšminga pažintine

kultūrine prasme, nes daugeliui mūsų studentų ir dėstytojų ji buvo pirmoji.

Pasirašant bendradarbiavimo sutartį, Kaliningrado valstybiniam universitetui atstovavo rektorius doc. A. Klemešovas, o Vilniaus universitetui — Tarptautinių santykių ir politikos mokslų instituto direktorius doc. R. Lopata. Sutarties tikslas - remiantis įvairiomis bendradarbiavimo formomis plėsti tarpusavio ryšius, kiekvienai iš šalių aktyviai dalyvauti realizuojant sutarties punktus. Sutartyje numatyta reguliariai keistis studentų, doktorantų bei dėstytojų delegacijomis, rengti bendrus seminarus ir dalykinius susitikimus. Vienas iš konkrečių numatomos bendradarbiavimo programos punktų - Tarptautinių santykių ir politikos mokslų instituto dalykinė ir metodinė parama Kaliningrado universitetui, steigiant jame tarptautinių santykių specializaciją. Susitarta dalyvauti garsaus filosofo I. Kanto skaitymuose, kurie numatomi rengti Kaliningrade dar šį pavasarį.

Pasirašyta bendradarbiavimo sutartis Kaliningrado valstybiniam universitetui buvo dvidešimt ketvirtoji. Įdomus faktas, kurį paminėjo rektorius doc. A. Klemešovas savo kalboje yra tas, kad visos pasirašytos su kaimyninių valstybių universitetais. Kol kas nėra nei vienos sutarties su Rusijos universitetais. Šį faktą galima būtų aiškinti dvejopai: arba nepakankamu Rusijos federalinės valdžios dėmesiu Kaliningrado sričiai, arba aktyvėjančius kaliningradiečių ryšius su kaimyninių valstybių atskirais regionais ir valstybėmis. Rektoriaus liudijimu, šiandien situacija tokia, kad Kaliningrado universiteto studentai pirmiau ir dažniau apsilanko Klaipėdoje, Varšuvoje, Berlyne ar Frankfurte nei Maskvoje ar Sankt Peterburge.

Plačiau apie Kaliningrado srities ekonominę situaciją susitikime kalbėjo Kaliningrado valstybinio universiteto prorektorius prof. V.Ivčenko, pastebėjęs, kad krizės Rusijoje įtaka turėjo ne tik neigtyvių, bet ir kai kurių pozityvių impulsų. Vienas iš jų vietinių ūkio sričių suaktyvėjimas. Apie Kaliningrado srities ypatingos ekonominės zonos bruožus bei srities aktyvesnio bendradarbiavimo su ES šalimis galimybes kalbėjo prof. G.Fiodorovas. Apie Lietuvos vietą ir vaidmenį tarptautiniuose procesuose kalbėjo Vilniaus universiteto prof. E.Nekrašas. Susitikime taip pat dalyvavo ir kalbėjo Rusijos Federacijos Užsienio reikalų ministerijos atstovybės 2-asis sekretorius J.Chlebnikovas, prof. V.Zabotkina, Lietuvos Respublikos konsulato Kaliningrade atstovai.

Antroji kelionės diena buvo pažintinė kultūrinė. Aplankytos žymiausios Kaliningrado bei Svetlogorsko istorinės ir kultūrinės vietos. Kelionės organizatoriai dėkoja Atviros Lietuvos fondui už finansinę paramą bei Lietuvos Respublikos konsulatui Kaliningrade už organizacinę paramą.

ALGIMANTAS JANKAUSKAS

GYNYBOS ATAŠŲ KURSAI

Atsižvelgiant į profesionalių gynybos atašė trūkumą Lietuvoje, Krašto apsaugos ministerijos iniciatyva Europos integracijos studijų centras bei Tarptautinių santykių ir politikos mokslų institutas 1999 m. birželio 1-24 dienomis organizavo gynybos atašė kursus Krašto apsaugos ministerijos darbuotojams "Tarptautinė politika ir diplomacija". Ministerijos atrinkti kursų klausytojai turi karininko laipsnį, yra baigę Karo akademiją, ir artimiausiu metu turėtų užimti Lietuvos respublikos gynybos atašė vietą JAV, Danijoje, Prancūzijoje ir Didžiojoje Britanijoje.

Pagrindinis kursų "Tarptautinė politika ir diplomacija" tikslas buvo suteikti klausytojams teorinius pagrindus, reikalingus analizuojant ir vertinant tarptautinio gyvenimo realijas, nes iš diplomatų reikalaujama ne tik tinkamai atstovauti savo valstybei svetimoje šalyje, bet taip pat sugebėti pateikti informaciją bei pagrįstas jos interpretacijas. Kursus sudarė keletas paskaitų ciklų. Doc. dr. A. Griciaus parengtas paskaitų ciklas "Tarptautinė politika" supažindino klausytojus su pagrindinėmis tarptautinių santykių kategorijomis, dominuojančiomis aiškinant šiandieninius tarptautinius santykius. Kiti paskaitų ciklai buvo orientuoti į siauresnes problemines sritis – didžiųjų ir mažųjų valstybių užsienio politikos specifiką (paskaitas skaitė doc. dr. V. Žalys ir doc. dr. G. Vitkus), Lietuvos užsienio politiką ir diplomaciją (doc. dr. Č. Laurinavičius). D. Žalimo skaitytų paskaitų "Tarptautinės organizacijos" metu klausytojai susipažino su tarptautinių organizacijų veiklą reglamentuojančiais teisiniais pagrindais, tarptautinių organizacijų veiklos principais. Į gynybos atašė kursų "Tarptautinė politika ir diplomacija" programą taip pat buvo įtrauktos doc. dr. V. Žalio paskaitos "Diplomatijos menas".